Erzsébetváros 7

Erzsébetváros Önkormányzatának kéthetente megjelenő, ingyenes lapja

2012/1. 2012. január 26.

Erzsébetváros 130 éves

Csodák, csalatkozások, szépségek, szörnyűségek, lemondás, remény és újrakezdés… annyi minden történt már. Bármerre indulunk, emlékrögök mindenütt. Elődeink nyomai, akik itt éltek, tanultak, dolgoztak, alkottak, szerettek, bíztak, akik nélkül ma nem volnánk itt. Bárhová lépünk, a múlt suttog a fülünkbe, mesélnek a kövek, a falak. Sokat láttak már házaink, méltók arra, hogy – mivel múltunk tanúi – gondoskodjunk róluk. Szeressük őket, mert önmagunkat becsüljük ezáltal. Ha múltunkat óvjuk, megértjük a jelent, és neveljük a jövőt. Emberek, házak… Ismernünk kell őket, mesélnünk kell róluk. Boldog születésnapot Erzsébetváros!

6

Aktuális

Aktualitások, friss információk Erzsébetváros életéből

10

Portré

A monarchia legendás királynéja

12

Irodalom

Erzsébetváros születése a korabeli sajtó tükrében

14

Időkerék

Erzsébetváros a magyar irodalomban

Erzsébetváros

Erzsébetváros Önkormányzatának kéthetente megjelenő, ingyenes lapja

Főszerkesztő:
Bolyáki Attila

Felelős szerkesztő:
Török Emese

Grafikai tervezés, tördelés:
Szalay Gábor

Olvasószerkesztő:
Dr. Szilvási Csaba

Korrektor:
Gábri Zsuzsanna

Fotó:
Acsai Miklós, Deák Szabolcs, Varga Imre

Kiadja:
Erzsébetvárosi Média Nonprofit Kft.
Ügyvezető: **Gutyán Róbert**
1077 Budapest, Wesselényi utca 17.
Telefon: 462-0793
Fax: 462-0795
E-mail: erzsebetvarosiujsag@gmail.com

Az újság munkálataiban közreműködtek:
Szerzők:
Bóka B. László, Szilléry Éva, Muchichka László
Sajtóreferensek:
Seres Edit, Hajdu Kitti

Hirdetésfelvétel:
hétfőtől csütörtökig 13:00–15:00
Szalay Adrienn
e-mail:
a.szalay@erzsebetvarostelevizio.hu

Megjelenik 40 000 példányban
ISSN 2062-5812
Online ISSN 2062-5898

Nyomda:
Pharma Press Nyomdaipari Kft.
1037 Budapest, Vörösvári út 119–121.

Az újságban található adatok, fényképek, egyéb tartalmak szerzői jogvédelem alatt állnak.

Az újságban feladott hirdetések tartalmáért semmilyen felelősséget nem vállalunk, és az abban foglalt szolgáltatások minőségéért sem.

Kedves Erzsébetvárosiak!

Az idő mindig viszonyítás kérdése. Történelmi viszonylatban 130 év egyetlen pillanat, az emberi élethez mérten azonban nagy idő. Négy emberöltőnyi, mely alatt három generáció gyermekei nőnek fel és lépnek szülőkorba. Ha az utcák, terek mesélni tudnának, mozgalmas történet kerekedne 130 év eseményeiből: háborúk, forradalmak, felemelkedések, tündöklések és bukások; számtalan emlék, ünnepnap, örömteli pillanat, ugyanakkor dolgos, sokszor ínséges, nehézségekkel teli hétköznap története tárulna fel a hallgatóság előtt. Az Erzsébet körút egy évszázada a kulturális élet központja volt. Úgy érzem, nekünk erzsébetvárosiaknak ma is van mit megmutatnunk, büszkék lehetünk a városunkra, utcáinkra, műemlék épületeinkre. Ezeket az értékeket meg kell őriznünk, s továbbörökítenünk, hiszen mi is így kaptuk e gazdag történeti, műemléki örökséget elődeinktől. Hamvas Béla szavaival élve: *„A nagy örökség együttal kötelesség. Nehéz helyzet csak ott támad, ahol az ember kötelességét megtagadja. Kultúrában születni nem csak annyit jelent, hogy élvezzük a kiváltságokat, hanem annyit is, hogy előkészítjük az utódok kultúráját.”*
Erzsébetváros születésének 130. évfordulója alkalmából szeretnénk, ha ez az év az ünneplés jegyében telne, így sokszínű programokkal szeretnénk kedveskedni a kerületben élőknek és az idelátogatóknak.

Ünnepeljünk együtt e jeles évfordulón!

polgármester

Tisztelt Erzsébetvárosiak!

Erzsébetváros alapításának 130 éves évfordulója alkalmából szeretettel meghívom Önöket ünnepi orgonakoncertünkre.

A koncert időpontja: 2012. február 7. (kedd) 18.45

A koncert helyszíne: Árpád-házi Szent Erzsébet Plébániatemplom
1074 Budapest, Rózsák tere 8.

Fellép Kárpáti József orgonaművész.

Vattamány Zsolt
polgármester

ÜNNEPELJÜNK EGYÜTT!

Felavattuk Dumba Miklós emléktábláját

December 16-án a Király utca 57. szám alatt került felavatásra Dumba Miklós emléktáblája. A görög származású politikus, műgyűjtő és irodalmár fontos közéleti személyiségként magyar rokonai miatt mindig szívén viselte Magyarország sorsát, amellett kulturális, jótékonysági és művészi egyesületek támogatója is volt. Az emléktáblán lévő bronztondó Sztefanu Sztefanosz, Magyarországon élő, görög származású szobrászművész alkotása. Erzsébetváros vezetése örömmel fogadta a görög kisebbségi önkormányzat kezdeményezését, s mind anyagilag, mind a szervezés lebonyolításában segítséget nyújtott nemes szándékuk megvalósításához.

Idősek köszöntése

Kerületünkben hagyománnyá vált a szépkorúak iránti megkülönböztetett figyelem kifejezése. Ennek keretében Fischer Istvánnét és Tusják Annát ünnepelték 90. születésnapjuk alkalmából. Ibolya nénit otthonában Szikszai Zsolt, Erzsébetváros alpolgármestere, Tusják Annát pedig Ripka András önkormányzati képviselő köszöntötte fel az önkormányzat nevében. A vendégek kérésére az ünnepeltek hosszasan meséltek életükről és Erzsébetvárosban töltött napjaikról.

KEF évzáró

A Kábítószerügyi Egyeztető Fórumok (KEF) olyan szakmai konzultációs munkacsoportok, melyeket az önkormányzatok elkötelezettsége, a kábítószer-probléma kezelését célzó helyi szakmai összefogás, valamint minisztériumi pályázati támogatás hozott létre. Decemberben a KEF kerületi szervezete megtartotta évértékelő rendezvényét, amelyen Uray Gergely szakmai vezető összegezte az egész éves munkát és a 2012-es év céljait. Az erzsébetvárosi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum eredményes évet tudhat maga mögött: többek között Erzsébetvárosba hozott egy színvonalas kiállítást, amelyet a kerületi fiatalok térítésmentesen látogathattak, segítségével megnyílt az első Éjszakai Sportklub, mely tartalmas kikapcsolódási lehetőséget nyújt a középiskolás korosztálynak.

Helyesbítés

Az Erzsébetváros újság 2011. év 20. számában a „Vitéz László eltávozott” című cikkünkben helytelenül adtuk meg Henni bácsi lakásának címét. Kemény Henrik a VII. kerületben, a Vörösmarty utca 20. számú házban lakott.

Felhívás

Felhívjuk azoknak a **Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetvárosban lakó óvónőknek, tanítóknak, tanároknak** a figyelmét, akik **1942**-ben, **1947**-ben, **1952**-ben vagy **1962**-ben kapták meg pedagógus diplomájukat
– állami vagy felekezeti intézményben,
– illetve olyan felekezeti intézményben, amely jelenleg nem működtet pedagógusképző intézményt, továbbá
– legalább 30 éven keresztül dolgoztak a pedagógus pályán vagy a művelődésügy területén,

hogy díszoklevél adományozására irányuló kérelmüket

2012. február 24-ig

juttassák el a Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzat Polgármesteri Hivatala Művelődési és Sport Irodájára személyesen vagy postai úton (1076 Budapest, Garay u. 5.). További információt kérhetnek: IV. emelet 403. vagy 405. sz. szoba, telefon: 462-3382.

A jubileumi diplomák adományozásához szükséges:
– kérelem **az eredeti oklevelet kiállító intézmény vezetőjéhez**, illetve annak jogutódjához, amely tartalmazza az igénylő nevét (hölgyeknél leánykori nevét), édesanyja leánykori nevét, születési helyét, idejét, TAJ számát, adóazonosító jelét,
– szakmai önéletrajz, amely tartalmazza a kérelmező lakcímét és telefonszámát,
– az eredeti diploma fénymásolata (**nem magyar nyelvű** diploma **esetén annak hiteles magyar fordítása szükséges!**),
– a pedagógus pályán eltöltött minimum 30 év igazolására a munkakönyv 1. és 9–12. oldalainak fénymásolata,
– **abban az esetben, ha a kérelmező már megkapta a díszoklevél egyik fokozatát, elegendő, ha szakmai önéletrajza mellett annak másolatát csatolja a kérelméhez.**

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a **beadási határidőn túl érkező kérelmeket** nem áll módunkban elfogadni.

„Szép karácsony”

Lezajlott az Erzsébetvárosi Önkormányzat által meghirdetett rajzpályázat ötödik, egyben utolsó fordulójának eredményhirdetése az „EPSZK” Erzsébetvárosi Pedagógiai-Szakmai Szolgáltató Intézményben. E forduló témája a „Szép karácsony” volt. Az eseményen jelen voltak a kerületi óvodák és iskolák nyertes diákjai. Juhász Gábor, Erzsébetváros alpolgármestere köszöntötte őket, és ő adta át a díjakat is a boldog gyermekeknek. A győztesek rajzai a Polgármesteri Hivatal folyosóit fogják díszíteni.

Tisztelt Személygépjármű-tulajdonosok!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy az Önkormányzat által a 2011. évre kiadott várakozási engedélyek érvényességi ideje 2012. január 31-én lejár.

Lakossági várakozási engedélyeket igényelni a Polgármesteri Hivatal Ügyfélszolgálati Irodáján lehet (Bp. VII. ker., Erzsébet krt. 6.) személyesen, vagy postai úton az Ügyfélszolgálati Irodának címzett kérelem nyomtatványon.

A Polgármesteri Hivatal okmányirodájába kihelyezett ügyfélszolgálati pultban 2012. február 3-ig van lehetőség az engedélyek kiváltására. Csekkbefizetés esetén kérjük, hogy a befizetést igazoló eredeti csekkszelvényt hozzák magukkal.

További részletekről tájékozódhatnak az önkormányzat honlapján (www.erzsebetvaros.hu) vagy az Ügyfélszolgálati Iroda munkatársainál, a 462-3128, 462-3141, 462-3120 telefonszámokon.

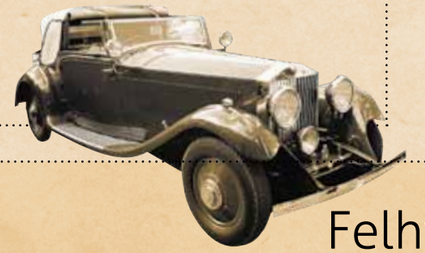

100 éves köszöntése

A szűk családi és baráti körben ünneplő 100 éves Fischhof Endrét Ripka András önkormányzati képviselő virágcsokorral és oklevéllel köszöntötte otthonában. Endre bácsi elmondta, hogy a hosszú évek alatt családja és barátai szeretete tette őt erőssé és kitartóvá. Szép korát – saját bevallása szerint – optimizmusának és mindennapos jókedvének köszönheti.

Felhívás

Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzata felhívást tesz közzé
„B" kategóriás gépjárművezetői engedély megszerzéséhez szükséges oktatáson való részvételre

Az oktatásra a 2009. szeptember 1-jétől Budapest VII. kerületi állandó bejelentett lakcímmel rendelkező középiskolások (gimnazisták és szakközépiskolások) jelentkezhetnek, akik a 2011/2012-es tanévben kezdték meg 12. évfolyamon tanulmányaikat, és folyamatos jelleggel, életvitelszerűen Erzsébetvárosban laknak.

A juttatás az 1/2002. (I.25.) önkormányzati rendelet alapján tartalmazza a gépjárművezető engedély megszerzéséhez szükséges első elméleti vizsgát, valamint a gyakorlati képzést 30 óra időtartamban és az ahhoz kapcsolódó első vizsgákat.
A támogatás igénybevételének feltétele *a szervező és a tanuló, illetőleg gondviselő közötti megállapodás létrejötte, valamint az oktatást folytató gazdasági szervezet* ***igazolása arról, hogy a résztvevő az elméleti képzés költségét előzetesen megtérítette.***

A jelentkezési lap kötelező mellékleteként csatolandó az iskolalátogatási igazolás, valamint annak leadásakor a személyi igazolvány, a lakcímkártya – érvényesség ellenőrzése céljából – bemutatása szükséges.

A jelentkezési lap 2011. december 5-től átvehető:

Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzata Polgármesteri Hivatal Ügyfélszolgálati Irodáin (1073 Budapest Erzsébet krt. 6., valamint 1076 Budapest, Garay u. 5.) és a Művelődési és Sport Irodán (1076 Budapest, Garay u. 5. IV. emelet)

A jelentkezési lap leadásának határideje és helye:

2012. február 6. (hétfő) 18:00 óráig a Polgármesteri Hivatal Művelődési és Sport Irodáján 1076 Budapest, Garay u. 5. IV. emelet

Pályázati felhívás

Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzata

A 2011/2012. TANÉV II. FÉLÉVÉRE ÉS A 2012/2013. TANÉV I. FÉLÉVÉRE VONATKOZÓAN
Erzsébetvárosi Felsőoktatási Ösztöndíjpályázatot hirdet

A pályázatra jelentkezhetnek: az Erzsébetvárosban állandó lakóhellyel rendelkező, nappali tagozatos felsőoktatási intézményben hallgatói jogviszonnyal rendelkezők. *Figyelem! A pályázaton részt vehetnek azok a hallgatók is, akik sikerrel pályáztak a Bursa Hungarica felsőoktatási ösztöndíjra!*

A pályázat feltételeit tartalmazza:
az Erzsébetvárosi Felsőoktatási Ösztöndíj alapításáról szóló 25/2010. (XI.29.) önkormányzati rendelet.
(Megtekinthető www.erzsbetvaros.hu honlapján)

A pályázati űrlap beszerezhető: 2011. december 5-től
Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzat Polgármesteri Hivatala Ügyfélszolgálati Irodáin
(1073 Budapest, Erzsébet krt. 6., 1076 Budapest, Garay u. 5.)
Polgármesteri Hivatal Művelődési és Sport Irodáján
(1076 Budapest, Garay utca 5. IV. emelet)

A pályázat benyújtási helye és leadási határideje:
Polgármesteri Hivatal Művelődési és Sport Iroda (1076 Budapest, Garay utca 5. IV. emelet)
2012. január 30. 18.00 óra (hétfő)

Megújult az önkormányzati okmányiroda

Megújult az Erzsébetvárosi Önkormányzat okmányirodája és egyben arculata is. A 2011. március 1-jén összeült Képviselő-testület döntése értelmében megváltozott az okmányiroda nyitvatartási ideje. Az ügyfelek pozitív visszajelzései alapján megállapítható, hogy a megváltozott nyitvatartási idő széles körben elterjedt, és köz-megelégedettségre működik. A változtatás következtében ügyfeleinknek lehetőségük nyílik a hét valamennyi munkanapjára történő időpontfoglalásra. Az ügyfelek fizetésének megkönnyítése céljából az igényeiket mind jobban kielégítő szolgáltatás érdekében a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalának Informatikai Felügyeleti Főosztályával együttműködve 2011. július 1-jétől lehetővé tették a bankkártyás fizetést valamennyi ügyintézői pultnál. 2011. decemberére az okmányiroda külső megjelenése is átalakult, és a Polgármesteri Hivatal arculatával megegyező színvilágba öltözött. A felfrissült színekkel, jól látható információs táblákkal, megváltozott és az eligazodást jobban segítő pultokkal várják ügyfeleinket. A továbbiakban az önkormányzat tervei között szerepel az elektronikus úton való ügyek körének a lehetőségek szerinti szélesítése.

Óvodafestés

A Dob utcai óvoda
megszépült a belvárosi
Otthon Centrum finanszírozásával
és munkatársainak segítségével.
Az önkéntes akció során minden évben
megújítanak és szebbé tesznek óvodákat,
kórházakat és különböző szociális intézményeket.
Az elvégzendő feladatokhoz az eszközök
és a szükséges anyagok beszerzése szintén a Centrum
közreműködésével valósulhatott meg. Ripka András
önkormányzati képviselő is segített önkéntesként
a festésben és az épület megszépítésében.
Lapunknak elmondta, hogy példásnak tartja
az eseményt, dicséretre méltónak
és követendőnek azt az összefogást,
jó kapcsolatot, amit az akció során
tanúsítottak a jelenlevők.

Erzsébetváros megszületése

Erzsébetváros az idén ünnepli megalakulásának 130. évfordulóját. A kerület kialakulása hosszú történelmi folyamat eredménye, amelynek végén még sokáig kellett várni arra, hogy a területnek ne csupán egy száma, de saját neve is legyen.

Bóka B. László

A Hatvani-kapu

Az V. kerületi Kossuth Lajos utca 20-as számú házon áll egy emléktábla, amely arról tudósít, hogy 1808-ig ott állt a Hatvani-kapu, Pest utolsó városkapuja. Az élet, ahogy Európa hasonló városaiban mindenütt, a városfalon belülre koncentrálódott, hiszen korábban utazni, gazdálkodni, egyáltalán élni, életveszélyes volt a városfalakon kívül. Ám a török hódoltság megszűnése, Buda felszabadítása (1686) után, majd a Rákóczi-szabadságharc végén (1711) viszonylagos nyugalom köszöntött be. A városfalakon belül, vagyis a mai Kiskörút mentén már nemigen lehetett hová terjeszkedni, nagy volt a zsúfoltság, a városfal a legfontosabbat, a fejlődést akadályozta. Ekkoriban a polgárok már megtehették, és meg is tették, hogy földeket vásároltak kint, a városfalak mentén, ezt a Városi Tanács szorgalmazta is. Kezdetben persze a „honfoglalók" nemigen törődtek azzal, hogy hol vannak a telekhatárok: mindenki ott szántott, vetett, termelt, ahol éppen jónak látta.

A szabályos telekkönyvezés 1718-tól indult el. Az élet a városkapuk mentén volt a legélénkebb, hiszen ott épültek fel az utazó kereskedők kényelmét, pihenését szolgáló fogadók, a piacozók számára a kocsmák és a városból kiszorult iparosok műhelyei is. Pest városában ekkor jobbára iparosok, kereskedők, inasok és napszámosok laktak.

A városfal a legfontosabbat, a fejlődést akadályozta.

A Tanács ügyelt arra, hogy a megvásárolt földek ne maradjanak kihasználatlanul: 1726-ban kötelező fásítást rendeltek el, a földeket nem lehetett szántónak használni, kizárólag kertnek. Aki nem törődött megvásárolt földjével, attól visszavonták a tulajdonjogot. Akkoriban kezdett kialakulni a mai Belső-Erzsébetváros területén egyfajta kertnegyed, szőlőkkel, gyümölcsösökkel és apró házacskákkal: *„tetszetős gyümölcsösök, szőlők és bennük itt-ott présházak találtattak".*

A városfal maradványai a Múzeum körúton

A Váci kapu földalatti maradványait jelző útburkolat és emléktábla

A városfalon kívül eső külterületek 1730 táján kezdtek benépesülni, 35 évvel később pedig már 865 állandó ház állt a külvárosban, amely akkorára nőtt, hogy 1766-ban kettéválasztották, és a két részt Alsó- és Felső-Külvárosként kezdték emlegetni. Közöttük a mai Rákóczi út volt a határvonal. A későbbi Erzsébetvárost a Felső-Külváros foglalta magába, a kitelepedési folyamat pedig immár megállíthatatlan volt. A Tanács, alkalmazkodván az igényekhez, 1730 körül hivatalosan is telket osztott a mai Józsefváros területén, ahol 91 házhelyet adtak ki.

Erzsébetváros létrejöttéhez a döntő lökést Budapest megszületése adta.

Az érseki helynök 1777. október 23-i leiratával a külvárost két plébániai területre osztották. Máig vita tárgya, hogy Mária Terézia 1751-es látogatása miatt vagy az itt lakók kérésére Szent Teréz után, de tény, hogy a Felső-Külvárost 1777. november 4-én Terézvárosnak keresztelték át, míg az alsó 1777. november 7-én II. József után a Józsefváros nevet kapja. Az új városrész gyors tempóban népesült be, olyannyira, hogy Terézváros volt Pest legnagyobb külvárosa. Viszonylag hamar felvetődött, hogy két, esetleg három részre kellene osztani a területet. Utcákról ekkoriban még nem beszélhetünk, a dűlők mellett csupán két nagyobb út létezett: a Kerepesi (mai Rákóczi út) és a Váci út. Ennek oka rendkívül egyszerű: a Hatvani- és a Váci-kapu között nem létezett más városkapu, tehát nem is épülhetett más út, amely befelé vagy kifelé vitt volna. A házak ekkoriban többségében vályogházak, néhol a városfalhoz ragasztva, hiszen így megspórolható volt egy egész fal. Az itt élők többnyire gyümölcstermesztéssel, marhakereskedelemmel és kézművesiparral foglalkoztak, de egyre nagyobb súlyt kapott a kereskedelem is, amelyben kezdetben a balkáni, később a zsidó kereskedők játszották a főszerepet.

A kerteket lassan felaprózták, mindent felparcelláztak, a házakat 50-300 négyszögöles telkeken építették fel, elkezdtek kialakulni az utcák. A város rohamtempóban fejlődött, a városfalak fizikai akadályt jelentettek, tehát a XVIII–XIX. század fordulóján elkezdték őket bontani bontani: a Váci-kaput 1789-ben, a Kecskemétit 1794-ben, míg a Hatvanit 1808-ban. A fejlődést az 1838-as árvíz akasztotta meg, egész Terézvárosban mindössze 300 ház maradt épen. A helyreállításkor már téglából építkeztek, megjelentek az első egyemeletes házak, bővült az utcahálózat, beindultak az első üzemek is.

Erzsébetváros létrejöttéhez a döntő lökést Budapest megszületése adta. A fővárost a XXXVI. törvénycikk Buda-Pest törvényhatósági alakításáról és rendezéséről hozta létre. A törvény kimondta az egyesülést, és a 134.§ elrendelte, hogy létre kell hozni egy választott 34 fős bizottságot, amely az új fővárost közigazgatási kerületekre osztja. A bizottság 1873. január 24-én kilenc kerületet hozott létre, köztük a

„VI-ik kerület: a Terézvárosnak a Király utca, Városligeti fasor, Körönd melletti út és Erzsébet út által a határig szétválasztott bal fele (északi rész), az ideeső külsőségekkel. VII-ik kerület: a Terézvárosnak a Király utca, Városligeti fasor, Körönd melletti út és Erzsébet út által a határig szétválasztott jobb fele, a Kerepesi út nyugati vonaláig eső ún. Rákosfalvával stb. külsőségekke1 (déli rész)."

A bizottság így indokolta az önálló VII. kerület létrehozását: *„A Terézváros kettéválasztásának indokául szolgált a terület nagysága és a népesség sűrűsége,… A Terézvárost 82.600 lakosával épen e tekintélyes szám miatt kellett két egyenlő kerületre osztani. A Király-utcától balra eső részre 46.100, a jobbra eső részre 37.500 lakosnál több jutván."*

Létrejött tehát az önálló VII. kerület, ám egyelőre a kerületek közt egyedüliként még névtelenül. A kettéváló Terézvárosból a kisebbik lett a VII. kerület, de még így is hatszor akkora volt, mint mai területe.

Elkészült a gyermekbarát meghallgatószoba

Tavalyi lapszámunkban már beszámoltunk az önkormányzat által rendezett jótékonysági Erzsébet-bálról, amelynek célja a hagyományőrzés mellett az volt, hogy a rendezvényen a tombolák bevételéből a VII. kerületi Rendőrkapitányság kialakíthassa gyermekbarát meghallgatószobáját.

A jótékonysági bál alatt sikerült összegyűjteni közel 500 000 forintot, amit Erzsébetváros Önkormányzata teljes egészében a kerületi rendőrkapitányságon megépítésre kerülő gyermekbarát meghallgatószoba kialakítására ajánlott fel.

A bál díszvendége dr. Navracsics Tibor közigazgatási és igazságügyi miniszter volt, aki elkötelezett a gyermeki jogok széles körű érvényesítése és megerősítése mellett, valamint kiemelt feladatának tartja a gyermekek érdekképviseletének kiterjesztését az igazságszolgáltatás területére is. Beszédében hangsúlyozta, hogy a szobákba kép- és hangrögzítésre alkalmas eszközöket kell beszerelni, melyek célja, hogy a gyermekeknek minél kevesebbszer kelljen megismételniük a vallomásukat.

Erzsébetváros hivatali vezetése a bál után azonnal hozzálátott a feladatok megvalósításához, amelyek egy ilyen szoba kialakításához szükségesek. Decemberben kijelöltek egy kis helyiséget, ezt követően felvették a kapcsolatot az V. kerületi Rendőrkapitánysággal, ahol először alakítottak ki ilyen szobát Budapesten. Az építési folyamatok alatt folyamatosan tartották velük a kapcsolatot a szakértői feladatok elvégzése érdekében.

Fontos hangsúlyozni, hogy a meghallgatószobák létesítése és felszerelésének biztosítása nem kizárólag államigazgatási feladat, a média és a civil szervezetek szerepvállalására is nagy hangsúlyt kell fektetni. A média azért fontos tényező, mert magatartásformáló ereje van, erkölcsi normákat képes közvetíteni és tudatosítani, milyen súlyos helyzetbe kerülnek szülők és gyerekek a kiskorúak és fiatalkorúak sérelmére elkövetett bűncselekmények során. A civil társadalom felelőssége, hogy segítse a hasonló esetek napvilágra kerülését, különösen a családokban előforduló rejtett erőszak esetében.

A meghallgatószoba gyerekbútorokkal felszerelt helyiség, ahol rejtett kamerákat helyeznek el, és a szakemberek rajzok és szerepjátékok segítségével hallgathatják meg a gyermekeket. A kicsik számára rajzolóasztalokat állítanak be, biztosítva a szükséges eszközöket, így segítenek nekik abban, hogy könnyebben lerajzolhassák azt, amit szavakkal nehéz lenne elmondaniuk.

A játékok nagyon fontosak egy gyermek életében, ezért alkalmazásuk a kezdeti feszültség oldására szolgál.

Magyarországon jelenleg 22 meghallgatószoba van, és a nemrég kiadott rendelet alapján 2014-ig minden megyeszékhelyen létre kell hozni ilyen helyiségeket.

A meghallgató szoba játékainak beszerzésére gyűjtési akciót szervezett az önkormányzat, így szeretnék színesebbé, barátságosabbá tenni a helyiséget a gyermekek számára.

Az Önkormányzat által megbízott önkéntes szakértői csapat, amelynek tagjai között volt gyermekpszichológus, belsőépítész és technikus, a szoba kialakítását a jogszabályoknak megfelelően elvégezte.

A miniszteri rendelet fő előírásai

- A gyermekmeghallgató szobák használata kötelező minden 14. életévét be nem töltött gyermek esetében. A szobákba rejtett kép- és hangfelvétel rögzítésére alkalmas eszközöket kell beszerelni.
- 2014-ig minden megyeszékhelyen kötelező létrehozni gyermekbarát meghallgatószobákat, hiszen jelenleg 22 ilyen helyiség van az országban, azonban ezek közül csak kettő felel meg a rögzített kritériumoknak.
- A gyermekmeghallgató szobákra vonatkozóan a közigazgatási és igazságügyi miniszter a belügyminiszterrel egyetértésében alkalmasságot igazoló tanúsítványt ad ki.

A szobákat a 14 év alattiak életkori sajátosságainak megfelelően kell kialakítani és berendezni. Így jóval emberibb és barátságosabb körülmények között vehetik fel a sértett gyermekek tanúvallomását.

ERZSÉBET TERV

Felpezsdítjük Erzsébetvárost!

Megújuló gondoskodási formák

A bál díszvendége dr. Navracsics Tibor közigazgatási és igazságügyi miniszter volt

A 100 tagú cigányzenekar a jótékonysági Erzsébet-bálon

A felújítási munkálatok

Az önkéntes szakértői csoport által kiallakított meghallgatószoba

A monarchia legendás királynéja

A magyarok királynéjának tartjuk Erzsébet osztrák császárnét, aki népünk iránt érzett szeretete miatt máig az egyik legnépszerűbb történelmi személy hazánkban. A személye körül kialakult kultusz újabb és újabb inspirációt ad a művészetnek, számtalan szobrot állítottak tiszteletére. Kerületünk éppen 130 éve viseli a nevét.

Szilléry Éva

aki az idehaza máig élő Sissi-kultusz ellenére különösebb szerepet nem tulajdonít a királynénak a magyarság történelme szempontjából.

A visszaemlékezések szerint a fiatal, természetkedvelő császárné bécsi tartózkodásának első napjától boldogtalannak érezte magát a merev és szigorú bécsi udvarban. A nehézségeket tetézte anyósával, Zsófia főhercegnével kialakult feszült viszonya, aki Erzsébet első három gyermekét – Zsófiát, Gizellát és Rudolfot – születésük után elválasztotta tőle, és a saját lakosztálya mellett helyezte el őket.

Európa egyik legkonzervatívabb udvarának merev etikett-előírásait nem tudta és nem is akarta elfogadni. Politikai pályafutásában legnagyobb győzelmét a magyarkérdésben érte el.

Részben a romantika korából eredt, hogy Erzsébet királyné egészen fiatal korától különleges érzelmi kötődést táplált Magyarország iránt, hiszen az 1840-es években általános romantikus lelkesedés övezte népünket. „Valamiféle pozitív gulyás, csikós-harcos nemzetként éltünk akkoriban a köztudatban, minden bizonnyal ezzel a képpel találkozott a leendő császárné is. Később, uralkodása idején, partnert talált a magyar arisztokráciában. A porosz-osztrák háború idején hazánkba menekült, és ekkor már a néppel is érintkezett” – mondta lapunknak Gergely András történész, a monarchia korának szakértője,

Az öntudatra ébredt Sissi később ultimátumot fogalmazott meg férjének, miszerint ha nem hagyják, hogy gyermekeivel kapcsolatos dolgokban döntést hozzon, elhagyja az udvart. Erzsébet első éveiben több nyelven – köztük franciául és csehül – is megtanult, elsajátította a társasági illemet, de Európa egyik legkonzervatívabb udvarának merev etikett-előírásait nem tudta és nem is akarta elfogadni.

Komoly bonyodalmakat okozott az udvari etikettben, amikor 1863-ban magyar tanárt fogadott, egy év múlva pedig már magyar

Erzsébet Amália Eugénia

Erzsébet bajor hercegnő Miksa József bajor herceg és Mária Ludovika Vilma bajor királyi hercegnő nyolc gyermeke közül a harmadikként született.
1854. április 24-én Bécsben kötött házasságot Ferenc Józseffel.
1867. június 8-án férjével magyar királyi párrá koronázták.
Négy gyermekük született (Zsófia, Gizella, Rudolf, Mária Valéria).
Rajongott a lovakért és a lovaglásért.

társalkodónőt vett maga mellé Ferenczy Ida személyében. A nemesi családból származó hölgy tisztázatlan körülmények között került fel az ajánlott társalkodónők listájára, s bár nagy ellenkezés alakult ki személye körül az udvarban, Sissi ragaszkodott hozzá. Noha szépségével lenyűgözte korát, nem szerette, ha fényképezték vagy túlságosan szemügyre vették.

Kiemelkedő karitatív tevékenységet folytatott, híres volt emberszeretetéről: rengeteg kórházat, szegényházat meglátogatott. Kiváló politikai érzéke ellenére az államügyekbe nem nagyon avatkozott bele, pályafutásának legnagyobb győzelmét a magyar kérdésben érte el: minden diplomáciai és női eszközt bevetve küzdött a magyarság előnyeiért.

A politikától a kiegyezést követően magyar királynővé koronázása – 1867. június 8. – után visszavonult. Élete tragédiája a trónörökös, Rudolf főherceg Mayerlingben elkövetett öngyilkossága volt. Fia halálát nem tudta feldolgozni: örökké lelkiismeret-furdalás gyötörte, hogy nem tudott megfelelő viszonyt fenntartani Rudolffal.

A Genfi-tó partján hajókirándulásra igyekezett 1898. szeptember 10-én, amikor egy Luigi Lucheni nevű olasz anarchista szíven szúrta.

A személye körüli tiszteletet humánus magatartása és kedvessége mellett tragikus halála tovább erősítette.

Erzsébetváros a magyar irodalomban

A magyar irodalmi élet fellegvára Erzsébetváros. Innen indultak el és ide érkeztek vissza legtöbben nagyjaink közül is. Szellemi műhelynek és lakóhelynek is kitűnőnek bizonyult a kerület. Vonzó volt a pályakezdők számára is, hiszen itt tömörültek a könyvkiadók, nyomdák és folyóiratok. Itt volt a Nyugat szerkesztősége, ami önmagában is nagy vonzerőt jelentett.

1. rész

Sokan mondják, hogy Erzsébetváros az egyik legnagyobb kulturális és irodalmi hagyományokkal rendelkező kerület Budapesten. Ha csak ide kötődő klasszikusainkat nézzük, akkor is igaz a megállapítás, hiszen szinte az egész magyar irodalom történetét, jelenlétét, reprezentatív képviseletét érezzük. Nem véletlen az sem, hogy itt született meg a városi jellegű, urbánus magyar irodalom, ami – ellentmondásaival együtt – vonzóvá vált. A XIX. század második felében a fővárosba – ezen belül is Erzsébetvárosba – igyekezett a legtöbb író, költő. Ugyanis új lapok, folyóiratok indultak itt; és a nyomdák, kiadók jelentős része is a VII. kerületben volt. A kávéházak, irodalmi műhelyek szintén ide tömörültek. Különösen két irodalmi-művészeti centrum volt: az Athenaeum és a New York-palota. Az alábbiakban időrendi sorrendben villantjuk fel azoknak az irodalmároknak a nevét, tevékenységét, kötődését, akik már nem élnek, azonban Erzsébetváros szellemi örökségéhez tartoznak.

Itt éltek, alkottak

Kazinczy Ferenc

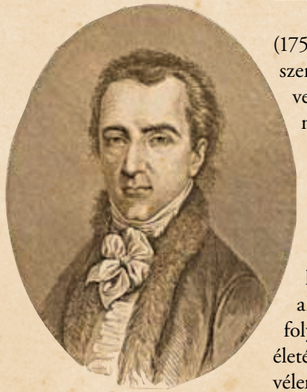

(1759–1831) író, műfordító, kritikus, irodalomszervező, akadémikus, a magyar nyelvújítás vezéralakja. Pesten folytatott jogi tanulmányokat. 1788-ban Baróti Szabó Dáviddal és Batsányi Jánossal megalapította a Magyar Museumot, majd saját lapot indított Orpheus címmel. 1825-ben részt vett a Magyar Tudós Társaság megteremtésében, és 1830-ban a történettudományi osztály tagja lett. 1831-ben már az összes akadémiai gyűlés aktív résztvevője. Élénk kritikai tevékenységet folytatott, amely kihatott az ország irodalmi életére. Pályakezdő írók egész sora hozzá fordult véleményért: Berzsenyi Dániel, Szemere Bertalan, Kölcsey Ferenc, Fáy András és mások. Erzsébetvároshoz irodalmi és baráti szálak kötötték.

Arany János

(1817–1882) költő, műfordító.
ha fényképezték vagy túlságosan szemügyre vették. A Kisfaludy Társaság elnöke, a Magyar Tudományos Akadémia igazgatója és főtitkára. Petőfivel való szoros baráti kapcsolata által többször megfordult Petőfiék otthonában, Erzsébetvárosban.

Petőfi Sándor

(1823–1849) költő. A kis Petrovics Sándor 1833-ban került Pestre, Erzsébetvárosba. A Síp utcában lakott Stark János cipészmesternél, innen járt a Deák Ferenc tér (akkor Széna tér) 4. szám alatt lévő evangélikus gimnáziumba. Később a Dohány utcai Shiller-ház első emeletén béreltek ki – közösen Jókaival – egy háromszobás lakást, amelyből két szobát ők használtak, egyet Jókai. Ennek a háznak a helyén a mai 16. számú épület áll. Itt volt vendége Arany János. Levelezésükből tudjuk, hogy itt írt számtalan, jelentős művet: Föltámadott a tenger, A királyok ellen, Akasszátok fel a királyokat, Szülőföldemen, Kiskunság, Itt van az ősz, itt van ujra... stb. Hatvany Lajos kutatásai szerint itt született a Bolond Istók is. Miután Jókaival összeveszett – és barátja elhagyta–, a Lövész utca 391. sz. alá költöztek egy kétszobás, olcsóbb lakásba. Aztán – amikor Zoltán fia megszületett – harmadszor is visszaköltözött Erzsébetvárosba, a Marczibányi-féle házba, amely akkor a Rákóczi, Síp és a Dohány utca sarkán állt), és ahol most emléktábla található.

Xantus János

(1825–1894) író, tudós. Édesapja Széchenyi István magántitkára volt. Jogi tanulmányokat folytatott, az 1848-as forradalom idején nemzetőr volt, részt vett a pákozdi csatában. 1849-ben elfogták, de sikerült New Yorkba menekülnie. Irodalommal, illetve növény- és állatvilág-kutatással foglalkozott. Gyűjteményéből a Magyar Tudományos Akadémiának is ajándékozott. Tudományos eredményei és írásai alapján a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjává választották. 1864-ben visszaköltözött Magyarországra. Erzsébetvárosban a Damjanich utca 44. számú házban lakott.

Jókai Mór

(1825–1904) író, újságíró, szerkesztő. Erzsébetvárosi lakásai: Dohány utca 16. (Schiller-ház) Petőfiéknél 1847. november 4-től 1848. június 12-ig. Erzsébet körút 44–46. Ez volt az utolsó lakása, itt halt meg 1904. május 5-én. A házat Jókai-udvarnak is hívták, ahol a Kör Kávéház, az író törzshelye is volt. A házon – a Dob utca felől – ma emléktábla található.

Forrás: **Madár János** irodalomtörténész, költő

Erzsébetváros születése a korabeli sajtó tükrében

Az ötletet, mely szerint a VII. kerület Erzsébet királynéról legyen elnevezve, az adhatta, hogy a királyi pár 1879-ben ünnepelte házasságkötésének 25. évfordulóját. A korabeli sajtó kiemelten foglalkozott azzal, hogy az uralkodó a neje beleegyezésével január 17-i elhatározásával megengedte, hogy a főváros VII. kerületét a királyné tiszteletére ***Erzsébetváros****nak nevezzék el.*

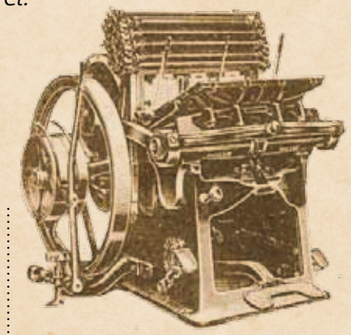

Vasárnapi Újság *1882. január 29. 5. szám, 78. oldal, XXIX. évfolyam*

Erzsébetváros a neve e hó 20-ika óta a budapesti 7-ik kerületnek, vagyis a Terézváros kétfelé osztatván, a Kerepesi út és a Király utcza közti rész az Erzsébetváros nevet kapta. A király és királyné engedélyéről Tisza belügyminiszter e hó 20-án tudósította a főváros hatóságát.

A Hon *belpolitikai és közgazdasági napilap, 1882. január 24., kedd, 24. szám, XX. évfolyam*

A fővároshoz ma a következő leirat érkezett a belügyminisztertől 241. sz. a. Budapest főváros közönségének. Ő császári és apostoli királyi felsége f. é. január 17-én kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyesebben megengedni méltóztatott, hogy a fővárosi VII-ik kerület a Királyné Ő felsége tiszteletére ennek legmagasabb hozzájárulásával „Erzsébetvárosnak" elnevezhető. Miről a város közönségét – hivatkozással m. é. decz. 14-én 798. sz. a. kelt jelentésére, további intézkedés végett ezennel értesítem. Budapest, 1882. jan. 20-ikán Tisza s. k.

Pesti Hírlap *politikai napilap, 1882. január 24., kedd, IV. évfolyam, 24. szám (105.)*

A király a királyné beleegyezésével megerősítette, hogy a fővárosi VII. kerület a királyné tiszteletére ezentúl „Erzsébetváros"-nak neveztessék. A belügyminiszter erről ma értesítette a fővárosi hatóságot.

Pesti Napló *1882. január 24., kedd 33. évi folyam, 24. szám*

A fővároshoz ma a következő leirat érkezett a belügyminisztertől: „241/eln.sz. sz. Budapest főváros közönségének. Ő császári és apostoli királyi Felsége f. évi jan. 17-én kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy a fővárosi VII.-ik kerület a királyné ő Felsége tiszteletére ennek legmagasabb hozzájárulásával „Erzsébetvárosnak" elnevezhető. Miről a város közönségét – hivatkozással m. évi decz. 14-én 798. sz. a. kelt jelentésére, további intézkedés végett ezennel értesítem. Budapest, 1882. jan. 20-án. Tisza.s.k."

Függetlenség *politikai, közgazdasági és társadalmi napilap 1882. január 24., kedd, harmadik évfolyam, 24. szám*

A fővároshoz ma a következő leirás érkezett a belügyminisztertől: Budapest főváros közönségének. Ő császári és apostoli királyi felsége

1882-ben, a VII. kerület alapításának évében történt

- *Szerbia fejedelemségből királysággá alakul át.*
- *Olaszország franciaellenes céllal csatlakozik Németország és Ausztria-Magyarország kettős szövetségéhez, amely így hármas szövetséggé bővül.*
- *Megjelenik Turgenyev Költemények prózában című kötete.*
- *Lev Tolsztoj közreadja Gyónás című fejtegetéseit.*
- *Robert Koch német bakterológus felfedezi a tbc bacilusát.*
- *Kairót megszállják az angolok.*
- *Szentpétervárott bemutatják Rimszkij-Korszakov Hópehely című operáját.*
- *Cézanne megfesti Önarcképét.*
- *Világkiállítást rendeznek Moszkvában.*
- *Berlin néhány utcáját villanylámpákkal világítják.*
- *Megalakul az Adria Tengerhajózási Rt.*
- *Bláthy Ottó Titusz, Déry Miksa és Zipernowszky Károly feltalálja a transzformátort.*
- *Megnyitják a Budapest–Pécs, illetve a Budapest–Szabadka vasútvonalat.*
- *Megnyílik a Budapest–Újszász közti vasútvonal.*
- *Felállítják Petőfi Sándor szobrát az Erzsébet híd melletti téren.*
- *17 520 magyar vándorol ki az Egyesült Államokba.*
- *Megjelenik Mikszáth Kálmán A jó palócok című novelláskötete.*
- *Meghal Arany János, megszületik Kálmán Imre és Kodály Zoltán.*

folyó év január 17-én kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy a fővárosi VII. kerület a királyné ő felsége tiszteletére ennek legmagasabb hozzájárulásával „Erzsébetvárosnak" elnevezhető. Miről a város közönségét, hivatkozással múlt évi deczember 14-én 798. sz.a. kelt jelentésére, további intézkedés végett ezennel értesítene. Budapest, 1882. január 20-ikán. Tisza s.k.

Budapesti Közlöny *Hivatalos Lap, 1882. január 24. kedd, XIX. szám*

Ő császári és Apostoli királyi Felsége, folyó évi január hó 17-én kelt legfelső elhatározásával, Budapest főváros közönségének ebbeli kérelme alapján, a belügyministerium vezetésével megbízott m. kir. ministerelnök előterjesztésére legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy a fővárosi VII. kerület, Királyné Ő Felsége tiszteletére, ennek legmagasabb hozzájárulásával „Erzsébet-város"-nak elneveztethessék.

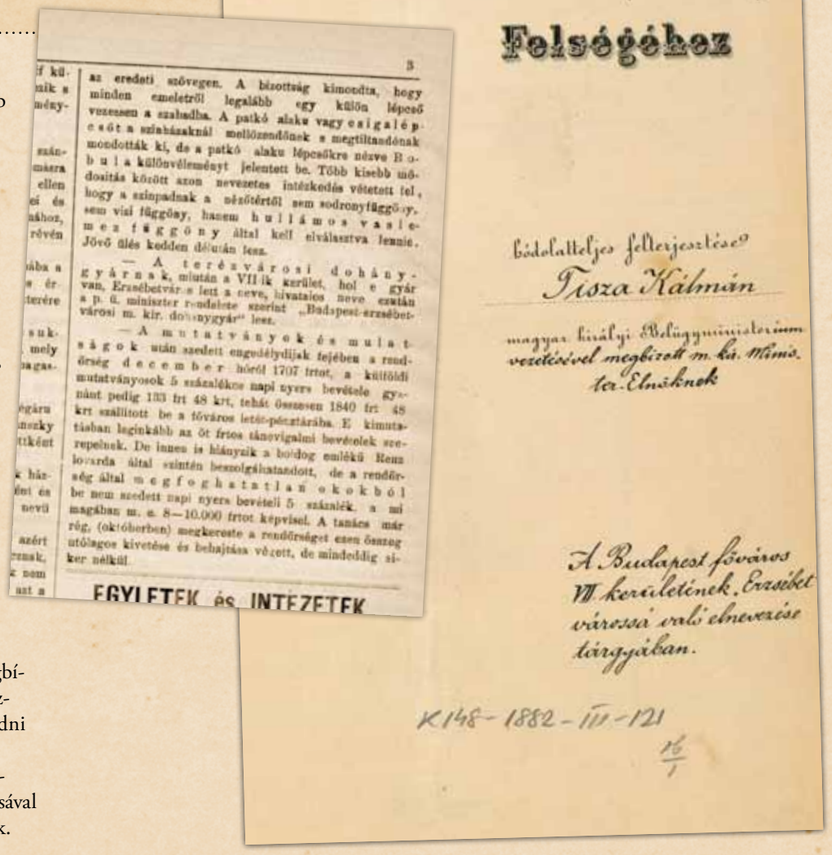

A „gyámoldától” a kórházig

Kerületünkben szervezték meg elsőként a hazai kórház-rendelői egységet a Péterfy Sándor utcai Kórház elődjében, az ötvenes években pedig már onkológiai szűréseket is végeztek Erzsébetvárosban, az ország hat rákszűrő központjának egyikében. A teljesség igénye nélkül utánanéztünk, milyen egészségügyi ellátás működött az elmúlt 130 évben a városrészben.

Elisabethineum néven az Alsó Erdősor 7. szám alatt működött – a korabeli Orvosi Hetilap szerint – a pesti agg-gyámolda, 1856 óta a Korányi Frigyes kórház elődje. Feltehetően azonban ez az évszám nem pontos, hiszen más feljegyzések jóval korábbra időzítik az egészségház alapítását.

Az építész, Hild József terve szerint 1854-ben kezdték építeni, két év múlva pedig már használatba vették.

Az intézményt, egyebek mellett, hívták Erzsébet szegényápoló háznak, 1902-től pedig Erzsébet szegényháznak. A Fővárosi Közlöny 1947. március 13-i száma nyilvánossá tette, hogy az intézményt közkórházzá minősítették, később a hetedik kerület fenntartása alá került.

A Péterfy Sándor utcai Kórház-Rendelőintézet alapkövét 1932 áprilisában tették le. Az emlékirat szerint „nemes emberbarát” érzésektől vezérelt fővárosi kereskedők már az 1840- es években elhatározták, hogy egyrészt „megbetegült tagjaiknak hajlékot, ápolást biztosítanak”, másrészt, hogy a „tehetetlenség vagy halálozás eseteiben a tagokat vagy özvegyeiket és árváikat állandó nyugdíj által nyomor és ínség ellen megvédik”.

A szervezkedés eredményeképpen a Budapesti Kereskedelmi Betegápoló Egyesület 1848-ban a Hársfa utcában kereskedelmi kórházat építtetett fel beteg kereskedők és kereskedelmi alkalmazottak számára, amelyet egy év múlva adtak át.

Később a biztosítottak létszámának jelentős emelkedése megkövetelte, hogy egy, a kor igényeinek megfelelő rendelőintézet jöjjön létre, így 1928 augusztusában megszerezték a Péterfy Sándor utca 10–12., az István út 5. és a Rottenbiller utca 9–11–13. számú telkeket és épületeket.

Az ötvenes évek elején itt szervezték meg hazánkban elsőként a kórház-rendelői egységet. Lehetségessé vált a kórház és kerület szoros együttműködésében számos olyan beteg lakáson való ellátása, akiket más körzetekből kórházba utaltak volna. Az itt szerzett tapasztalatok a főváros egész területének egységes betegellátási rendszerébe történő beilleszkedéshez vezettek, és ezzel kerületünkben is megvalósult az egységes területi betegellátás.

MABI (Péterfy Sándor utcai kórház)

Nehéz elképzelni, hogy a ma zöldben leggyérebb kerületünk egy részét valaha dús növényzet borította, amely elsősorban a Fasort és környékét alkalmassá tette szanatóriumok létrehozására. Ezek az intézmények zömében a második világháború után szűntek meg, de a gazdasági válság miatt a harmincas években is jó néhányat bezárni kényszerültek.

A Fasor 9. számú épületében volt Herczel doktor egyetemi magántanár belgyógyászati, nőgyógyászati és sebészeti szanatóriuma.

Már az ötvenes évek elejétől onkológiai gondozó működött a Bethlen Gábor utca 16. szám alatt. Érdekessége, hogy az országban lévő hat rákszűrő állomás egyikeként indult ez a központ.

A szegénybetegek számára 1883-ban alakult Poliklinika-egyesület előbb a Dohány, majd a Hársfa utcában működött. Később felépült a Szövetség utcai modern poliklinika, mely Gróf Apponyi Albert poliklinika nyilvános jellegű kórháza címen működött. A klinika már tudományos tevékenységet is folytatott: orvosai az egyetemen és az intézetben előadásokat tartottak.

Apponyi Albert Poliklinika (Szövetség utcai kórház) sebészeti műtő

István utcai hadikórház

Hernád utcai hadikórház

Az öreg fák, a jó levegő, egyúttal a városrész központi elhelyezkedése alkalmassá tette a Fasort és környékét szanatóriumok létrehozására.

MABI Bethlen Gábor tér

A képek forrása: Semmelweis Orvostörténeti Múzeum, Könyvtár és Levéltár

Rendőrségi hírek

A Budapesti VII. kerületi Rendőrkapitányságon szolgálatot teljesítő kollégák december hónapban összesen 47 személyt fogtak el, közülük 20 főt különböző bűncselekmények elkövetése miatt, 27-et pedig hatályos körözés alapján. Ezenkívül előállítottak 100 személyt, közülük 8 főt bűncselekmény elkövetésének gyanújával. Szabálysértések elkövetése miatt 107 alkalommal tettek feljelentést.

Ékszerrablás

Mint ahogy korábban beszámoltunk róla, rablás miatt rendeltek el nyomozást ismeretlen tettes ellen, aki 2011. szeptember 9-én, kora délután egy, a Károly körúton lévő társasház liftjénél az ott várakozó sértett nyakából kiszakított egy kb. 50 centiméter hosszúságú arany nyakláncot a rajta lévő ovális borostyánkő medállal együtt, majd a védekező sértettet ellökte. Az eljárás során megállapítást nyert, hogy a bűncselekmény elkövetésével B. Mihály megalapozottan gyanúsítható, aki kihallgatása során beismerő vallomást tett, aminek során azt is elmondta, hogy több hasonló bűncselekményt is elkövetett. Tekintettel arra, hogy B. Mihály ellen már több alkalommal indult lopás és rablás miatt büntetőeljárás, a bíróság elrendelte előzetes letartóztatását.

FELHÍVÁS!

A képen látható férfi a nyomozás eddigi adatai szerint 2011. október 24-én, a hajnali órákban, a nyitva hagyott bejárati ajtón keresztül bement egy Rákóczi úti lakóház egyik lakásába, és onnan eltulajdonított egy Macbook számítógépet, egy iPodot, egy Canon típusú kamerát, továbbá okmányokat és készpénzt. A bűncselekménnyel okozott kár: 458 000 Ft.

Az elkövető személyleírása: kb. 175 cm magas, vékony testalkatú, fehér bőrű, rövid hajú, kopaszodó férfi.

A bűncselekmény elkövetésekor viselt ruházata: fekete kabát, fekete nadrág, szürke pulóver.

Értesítési telefonszámok: „Telefontanú" zöldszám: 06-80-555-111 107 vagy 112

tett világosság a rendőr ellenben | alpinisztikus erőfeszítést erőltet. (Vége köv.)
belekapcsolódik a nyüzsgő életbe

Izgalmas betörőhajsza a Dob-utcában

A főlbőszült tömeg meg akart lincselni két betörőt — A detektívek és betörők harca — Lesen az elhagyott lakásban — Az egyik betörő megszökött és ismét letartóztatták

A Dob-utca külső részén, hol a rendőrök emberemlékezet szerint akad tennivalójuk, vihar előtti csend uralkodott le tegnap este. Két betörő került kezükre, akiket a rendőrök az utcán kezeltek. A rendőrök megjelenése láttán hatalmas tömeg verődött a betörők köré, s mikor megtudta, hogy éppen „munkában" fogták el őket, botokkal, sepűkkel és puszta kézzel támadt rájuk. Nagynehezen lovas- és gyalogosrendőrök közbelépésével sikerült a betörőket a nép dühe elől megmenteni. Az egyik elég alapos sérülést szenvedett, a másik pedig néhány ütéssel elintézhető, de ma délelőtt újra a rendőrségre került. Az izgalmas és detektívregénybe illő utcai harcról A Nemzet tudósítója az alábbiakban számol be:

Az István-út egyik zugkávéházának [illegible] a szomszéd asztaltól is [illegible] kedett valaki, s érvényesen a főkapó- [illegible] altyisztikus erőfeszítést erőltet.

Az alábbi ügy felderítéséhez szintén kérjük az Önök segítségét.

2011. november 21-én az Erzsébet körúton, egy pénzváltó mellett egy ismeretlen férfi leszólította a sértettet.

Beszélgetésük során megegyeztek abban, hogy a nála lévő 1000 euró készpénzt 306 forintos árfolyamon az ismeretlen férfi átváltja. Az elkövető a 306 000 Ft-ot leszámolta a sértett előtt, majd azt mondta neki, hogy menjenek át a pénzátadás végett a közelben lévő bankintézet előterébe. Ott az ismeretlen tettes, a sértett figyelmetlenségét kihasználva, a „pénzpörgetés" módszerével a 306 000 Ft helyett mindössze 9500 Ft-ot adott át, majd sietve távozott a helyszínről.

Az elkövető személyleírása: alacsony, kb. 167 cm magas, zömök testalkatú, 40-50 év körüli, rövid, sötét hajú és sötét körszakállú, feltehetően arab származású férfi, aki az elkövetéskor fekete bőrkabátot, fekete, öltöny típusú, élére vasalt nadrágot és fekete, hegyes orrú cipőt viselt.

A rendőrségi kéri, hogy bárki, akinek az elkövetőkkel vagy a bűncselekményekkel kapcsolatban bármilyen érdemleges információja van, hívja a fenti telefonszámok valamelyikét.

Labdarúgó gyerekek a Millenáris-pályán

Korcsolyázó gyerekek a Marczibányi téri jégpályán

Sportélet a kerületben

A magyar sport lendületes fejlődését az 1870-es évektől a századfordulóig három tényező segítette: az iskolai tornaórák kötelezővé tétele, az olimpiai eszme életre keltése és az ezeréves Magyarország ünnepe, a Millennium ünnepségsorozat. Erzsébetvárosban sem volt ez másképp.

Medicinlabda gyakorlat a Hernád utcai fiúiskolában

A testnevelés helyzete

Az 1870-es évek végén a hadügyminisztérium mellett több társadalmi szervezet is kifejezésre juttatta a testneveléssel kapcsolatos elégedetlenségét, ugyanis az ország tanintézetei közül alig néhánynak az óratervében szerepelt a tornaoktatás, ráadásul az azzal kapcsolatos szemlélet is korszerűtlen volt. A minisztériumok számára ez azért is volt fájó, mert a sorozásra kerülő fiatalok egyre növekvő százalékarányban alkalmatlannak bizonyultak a katonai szolgálatra. A tanintézetek tantervébe 1881-ben be is került a testnevelés, a foglalkozások számát pedig – a katonai gyakorlásra való tekintettel – az alsó osztályokban 4-4, a felsőkben 2-2 órában írták elő. A tornaórák egyhangú oktatásanyaga azonban nem elégítette ki a diákság mozgásigényét, ezért a hetedik kerületi polgári és népiskolákban az elsők között látták be, hogy a szellemileg túlterhelt ifjúságot szabadtéri játékokkal és fizikai erőnlétnövelő feladatokkal kell nevelni. A diákok ekkor kezdtek iskolai keretek között korcsolyázni, úszni és vívni. 1890-től a városligeti tó mellett, többek között erzsébetvárosi iskolák részvételével, nagyszabású vetélkedők zajlottak, melyeken akár 60 város száznál is több tanintézete vett részt.

Erzsébetvárosi kulturális ajánló

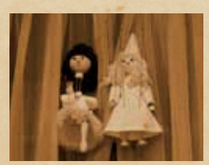

GYERMEKEKNEK

BUDAPESTI BÁBSZÍNHÁZ
Budapest, Andrássy út 69.
Tel.: +36 1 321-5200

Mikkamakka tárlata
2011. október 1. – 2012. január 31.
10:00 óra – 18:00 óra
A Csodaceruza gyermekirodalmi folyóirat és a Budapest Bábszínház közös kiállításán rajzok, bábok, illusztrációk és rajzfilmek együtt idézik fel az Andersen-díjas író, Lázár Ervin kedvelt mesehőseit a színház Koós Iván Galériájában. A könyvillusztrációkat és bábokat is felvonultató tárlat Lázár Ervin meséinek állít emléket, a kiállítás apropóját pedig az adja, hogy a Budapest Bábszínház januárban bemutatja az író egyik legismertebb meséjét, A Hétfejű tündért.

KIÁLLÍTÁS

BÚTORSZALON EGYETEMI KLUB
Budapest VII. ker., Erzsébet krt. 40–42. (bejárat: Dob u. 65.)
Tel.: +36 (70) 456-3488
E-mail: selyemut.intezet@gmail.com
Nyitva: Sze–Szo: 16–04h, V–K: a programoktól függően.

2011. november 10. – 2012. május 10.
Színes színtest – Kalmár Benedek kiállítása.

FÉSZEK MŰVÉSZKLUB
Cím: Budapest VII. ker., Kertész u. 36.
Tel.: 06 (1) 342-6548
www.feszek-muveszklub.hu
Nyitva: H–P: 14–19h

2012. január 11. – február 3.
Baranyay András fotókiállítása.
2012. január 18. – február 10.
Dozvald János kiállítása.

KERTÉSZ29 GALÉRIA
Budapest VII. ker., Kertész u. 29.
www.kertesz29.hu

2012. január 7. – február 3.
Januári tárlat – csoportos kiállítás.

KONCERT

LADÓ CAFÉ
Budapest VII. ker., Dohány u. 50.
Tel.: +36 (70) 350-3929
www.ladocafe.hu

HOT JAZZ BAND koncert
2012. február 1. (szerda)
2012. február 8. (szerda)

TÁNCEST ÉLŐZENÉVEL
színpadon a **Womanoid Jazz Band**
2012. január 27. (péntek)
2012. január 28. (szombat)
2012. február 3. (péntek)
2012. február 4. (szombat)

MICHELLER MYRTILL koncert
2012. február 14. (kedd)

MILONGA: Tangó est
Szeghalmi Endrével
2012. február 2. (csütörtök)

HOT CLUB OF HUNGARY koncert
2012. január 31. (kedd)

SZÍNHÁZ

BELVÁROSI SZÍNHÁZ
Budapest VII. ker., Károly körút 3/A
Tel.: 06 (1) 266-7130
Fax: 06 (1) 266-7120
E-mail: info@belvarosiszinhaz.hu
www.belvarosiszinhaz.hu

Dan Gordon: Esőember
És miért is tagadnám, azt hittem már nem érnek meglepetések. Ez alkalommal azonban minden a feje tetejére állt, nem hittem a szememnek. Pedig ott voltam, mindent láttam. Végre kiderült, a színházhoz valóban nem kell más, mint két játszó, egy darab deszka, és a csoda megszületik.

RS9 SZÍNHÁZ
Budapest VII. ker., Rumbach S. u. 9.
Tel.: 06 (1) 269-6610
www.rs9.hu, e-mail: rs9sz@t-online.hu

2012. február 3. – 19:00
Eve Ensler: A vagina monológok (az Ú.T.Csoport előadása)

2012. február 6. – 14:30
Lúdas Matyi (a Főnix Színház előadása)

2012. február 7. – 14:30
MESEVARÁZS
(előzetes bejelentkezés szükséges a 06 (1) 269-6610-es telefonszámon)

KÖNYV

Felsőoktatási felvételi tájékoztató
2012. Szeptemberben induló képzések érettségizetteknek

A 2012. évi általános felsőoktatási felvételi eljárás során két kötetben jelentettük meg a felsőoktatási intézmények által meghirdetett, 2012. szeptemberben induló képzéseket. Ez a kötet az érettségivel rendelkező, illetve a 2012 tavaszán érettségiző jelentkezőknek szól. A kiadvány tartalmazza a jelentkezés szabályait és hasznos tudnivalóit, továbbá a felsőoktatási intézmények által meghirdetett alapképzéseket és egységes, osztatlan képzéseket, valamint a felsőfokú szakképzési lehetőségeket. A Tájékoztatóhoz mellékeltünk egy darab felsőoktatási felvételi jelentkezési lapot és borítékot.

Az Erzsébetvárosi Közösségi Ház
2012. január-február havi programjai

1077 Budapest, Wesselényi u. 17.
Telefon: 413-3550
E-mail: kozhaz@kozhaz.hu
www.kozhaz.hu

JANUÁR

26. csütörtök
• *9:30–10:30*
Zumba fitness gold, belépő: 1000 Ft/fő

• *15:00–19:00*
Nosztalgiatánc – A zenét szolgáltatja: Diós Péter

• *17:00–19:00*
Erzsébetvárosi Irodalmi Esték – Írók, költők, tervek és felolvasások
Házigazda: Madár János költő

• *19:30–20:30*
Zumba fitness, belépő: 1000 Ft/fő

28. szombat
• *15:00–18:00*
A Hársfa Egyesület közgyűlése, utána klubrendezvénye

• *19:00*
Ferencz Karolina és Hámori Szabolcs dal- és áriaestje. Zongorán közreműködik: Bogár Zsófia. Műsoron: Schubert, Fauré, Ravel, Muszorgszkij, Gershwin dalai, valamint áriák W.A. Mozart, Lortzing, Dvorák és Balfe műveiből. Belépő: 500 Ft/fő, mely a helyszínen váltható!

29. vasárnap
• *15:00–18:00*
A Morvay Károly Nóta- és Dalkör népdalműsora. Belépő: 600 Ft/fő, mely a helyszínen váltható!

30. hétfő
• *9:30–11:30*
Afázia klub – csoportos logopédia stroke-os betegeknek

31. kedd
• *16:45–22:00*
Sirály Sakk Klub – gyermekeknek, felnőtteknek

• *17:00–19:00*
Az Erzsébetvárosiak Klubjának nyílt összejövetele

FEBRUÁR

1. szerda
• *14:00–19:00*
Afázia Klub – beszédterápiás rehabilitáció stroke-os betegeknek

• *17:30-*
Matyóföld kultúrája II. rész – dr. Szedresi István előadása
A Művészetbarátok Egyesületének rendezvénye

2. csütörtök
• *9:30–10:30*
Zumba fitness gold, belépő: 1000 Ft/fő

• *15:00–19:00*
Nosztalgiatánc – A zenét szolgáltatja: Diós Péter

• *19:30–20:30*
Zumba fitness, belépő: 1000 Ft/fő

3. péntek
• *17:00–19:00*
A Schweitzer Kör összejövetelele

• *17:00–20:00*
Villámrandi – beszélgetés, ismerkedés fogyatékkal élők számára. Az Értelmi Fogyatékosok Fővárosi Érdekvédelmi Egyesületének rendezvénye

6. hétfő
• *9:00–11:30*
Afázia Klub – csoportos logopédia stroke-os betegeknek

• *16:00–18:00*
A Budapesti Mozgássérültek Egyesülete VII. kerületi csoportjának összejövetele

7. kedd
• *14:30–16:00*
„Mi jó jöhet a kis Betlehemből?" címmel a dr. Hun Nándor Egyesület előadássorozata, utána klubdélután.
Előadó dr. Farkas Attila művészettörténész. A belépés díjtalan!

• *16:45–22:00*
Sirály Sakk Klub – gyermekeknek, felnőtteknek

• *17:00–19:00*
Az Erzsébetvárosiak Klubjának nyílt összejövetele

8. szerda
• *14:00–19:00*
Afázia Klub – beszédterápiás rehabilitáció stroke-os betegeknek

• *17:30*
Farsangi kavalkád sok zenével, humorral és verssel.
Terített asztal a magunkkal hozott ételből, italból, kötetlen beszélgetés és lehetőség a táncra perdülésre. Házigazda: Gombai Zsóka és Debrecenyi István.
A Művészetbarátok Egyesületének rendezvénye

9. csütörtök
• *9:30–10:30*
Zumba fitness gold, belépő: 1000 Ft/fő

• *15:00–19:00*
Nosztalgiatánc – A zenét szolgáltatja: Diós Péter

• *19:30–20:30*
Zumba fitness, belépő: 1000 Ft/fő

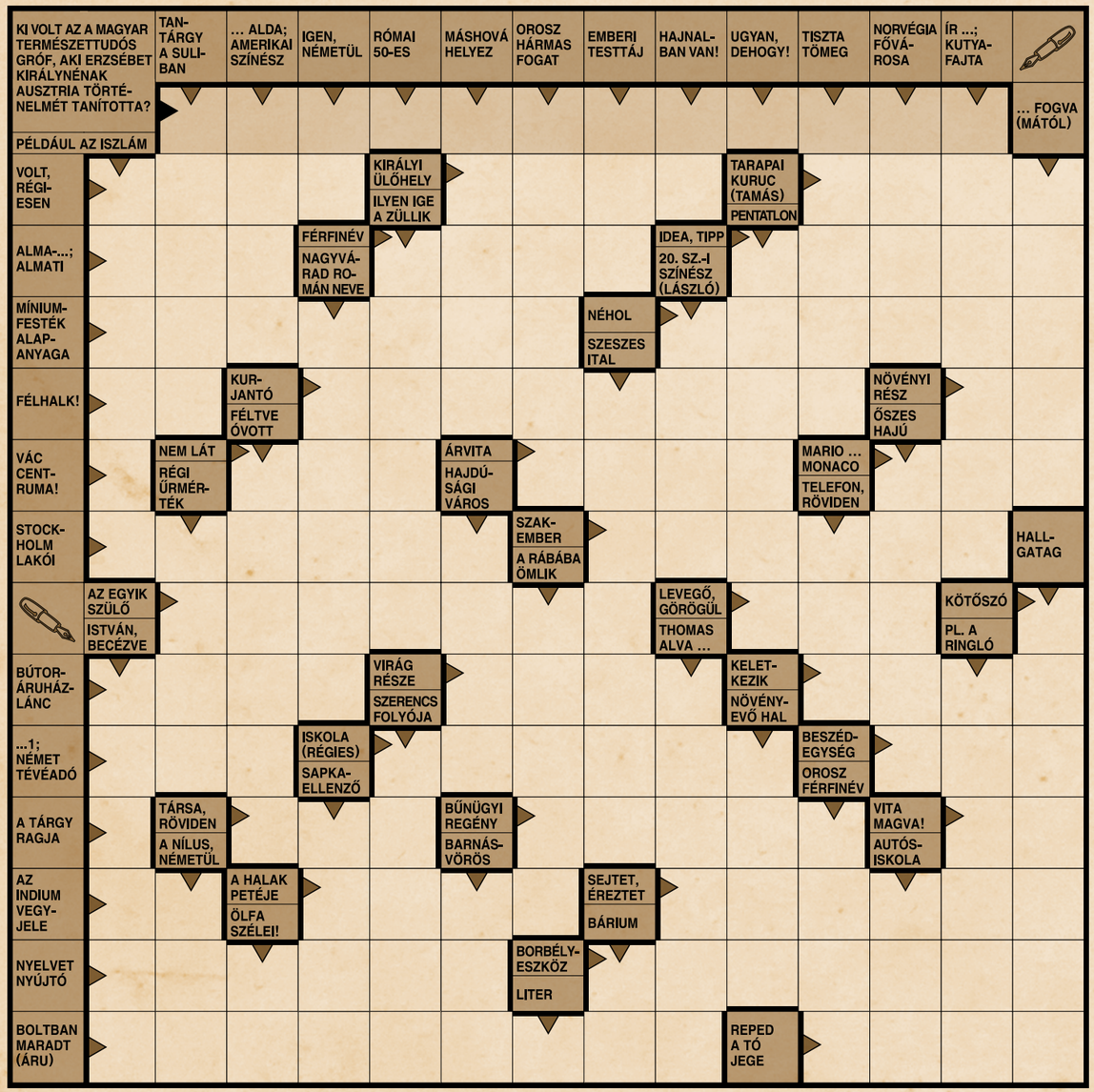

Rejtvény

Tegye próbára tudását és ügyességét, és fejtse meg rejtvényeinket! A Helyes megfejtést beküldők között könyvcsomagokat sorsolunk ki.

Előző számunk keresztrejtvény megfejtésének nyertese

Nagy Piroska
(Murányi utcai lakos)

Fejtse meg keresztrejtvényünk fősorait, és küldje be szerkesztőségünkbe!

Címünk:
1077 Budapest, Wesselényi u. 17.
(Ezen a címen vehető át a nyeremény is.)

e-mail:
erzsebetvarosiujsag@gmail.com

Következő beküldési határidő:
2012. február 1.

Előző keresztrejtvényünk megfejtése: „Maga név szerint ismeri őket?"

A könyvnyeremény
Garay Zsuzsanna
Találkozások
című könyve

www.garayzsuzsanna.hu

SZOLGÁLTATÁS

LAKÓKÖZÖSSÉGEK SZÁMÁRA kedvező áron megbízható és teljes körű közös képviseletet és társasházkezelést vállal: ERVA Zrt. Tel.: 06(1) 343-0914/138, www.ervainfo.hu

TELJESEN FELÚJÍTANDÓ LAKÁST keresek, jogi problémásat is! Tel.: 06(30) 9421-362, hajnalle@hotmail.com

KIADÓ LAKÁSOKAT keresünk! Albérletpont, a bérbeadás szakértője! Tel.: 06(1) 351-9578, 06(70) 383-5004, www.alberletpont.hu

KÖZÖS KÉPVISELET, társasház-kezelés és könyvelés felsőfokon. Profi kintlevőségkezelés, 24 órás elérhetőség a VII. kerületben. Flamingó Kft. Tel.: 06(30) 687-8747, info@tarsashazak.com, www.tarsashazak.com

A VII. KERÜLETBEN asztalos vállal ajtó-ablak javítást, szigetelést, zárcserét, bútorgyártást. Díjtalan kiszállás! Kiss Ernő, 06(30) 447-4853

GÁZKÉSZÜLÉKJAVÍTÓ! HÉRA gázégők, konvektorok, tűzhelyek, FÉG vízmelegítők javítása, karbantartása. Tel.: 06(1) 220-9765, 06(20) 432-5598, Bán László

TÉVÉJAVÍTÁS 1 napon belül, a helyszínen garanciával! Tel.: 06(20) 542-35-29

VÍZSZERELÉS, CSAPOK, SZIFONOK, WC-csészék, WC-tartályok cseréje, javítása. Mosó- és mosogatógépek bekötése. Tel.: 06(30) 447-3603

VILLANYSZERELÉS, gyorsszolgálat, bojlerjavítás kiszállási díj nélkül. Tel.: 06(20) 9393-799

FÜRDŐSZOBÁK, konyhák felújítása, átalakítása! Csempeburkolás, kőművesmunkák, vízszerelés ügyintézéssel! Tel.: 06(20) 961-6153

EGYÉB

RÉGI FOTÓNEGATÍVOKAT, fotós hagyatékot keresek megvételre. Tel.: 06(30) 9421-362, hajnalle@hotmail.com, www.regifotok.hu

FIATAL PÁR ELTARTÁS, életjáradék keretében idős hölgy vagy úr orvoshoz szállítását, továbbá bevásárlást, takarítást és minden ház körüli munka elvégzését vállalja. Tel.: 06(70) 947-6435

KÖNYVET, papír régiséget vásárolunk díjmentes kiszállással. Kincsem antikvárium. Tel.: 06(20) 205-8686

ANTIKVÁRIUMUNK készpénzért vásárol jó állapotú könyveket, könyvhagyatékot. Díjmentes kiszállás. Tel./fax: 06(20) 916-5766, 06(1) 352-7470

SEGÍTSÉG GYEREKEK tanulási nehézségeinek megoldására. www.tanulasinehezseglap.hu, Tel.: 06(30) 544-3018

EGÉSZSÉG

KELET-NYUGAT EGÉSZSÉGKÖZPONT
Természetgyógyászati terápiák, akupunktúra, masszázsok, jóga, mozgásterápiák. **Ingyenes nyílt nap január 28-án**, téma: gerincbetegségek!
Király u. 16., www.kny.hu.
Tel.: 06(20) 229-7594

FOGPÓTLÁS kedvező áron! Új fogsor esetén a javítás ingyenes. Nyugdíjasoknak 10% kedvezmény!
Tel.: 06(20) 432-7494, 06(30) 982-5625

GYÓGYPEDIKŰRT, manikűrt vállalok, hívásra házhoz megyek.
Tel.: 06(30) 242-9507

A Rákóczi út a Blaha Lujza tér felöl nézve – két időmetszetben (1896, 2011)